

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 25.4.2018
COM(2018) 239 final

2018/0113 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 u pogledu upotrebe digitalnih alata i postupaka u
pravu društava**

(Tekst značajan za EGP)

{SWD(2018) 141 final} - {SWD(2018) 142 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Razlozi i ciljevi prijedloga

Gospodarstvu EU-a potrebna su zdrava i uspješna trgovačka društva koja mogu jednostavno poslovati na jedinstvenom tržištu. Takva trgovačka društva imaju ključnu ulogu u promicanju gospodarskog rasta EU-a, stvaranju radnih mjesta u EU-u i privlačenju ulaganja u EU. Ona pomažu u ostvarivanju većeg gospodarskog i društvenog značaja za društvo u cjelini. Kako bi se to postiglo, trgovačka društva trebaju poslovati u pravnom i administrativnom okruženju koje vodi do rasta i prilagođeno je suočavanju s novim gospodarskim i društvenim izazovima globaliziranog i digitalnog svijeta te koje istodobno omogućuje bavljenje drugim zakonitim javnim interesima kao što su zaštita radnika, vjerovnika i manjinskih dioničara i pružanje nadležnim tijelima svih potrebnih zaštitnih mehanizama za borbu protiv prijevare ili zloupotrebe.

Upravo u tom cilju Komisija iznosi ovaj prijedlog, zajedno s prijedlogom Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 u pogledu prekograničnih preoblikovanja, spajanja i podjela – radi se o sveobuhvatnom skupu mjera za poštena, poticajna i moderna pravila prava društava u EU-u.

U Europskoj uniji postoji otprilike 24 milijuna društava, od čega otprilike 80 % čine društva kapitala. Otprilike 98 – 99 % društava kapitala čine mala i srednja poduzeća.

Društva u svojem poslovanju sve više upotrebljavaju digitalne alate i moraju komunicirati s javnim tijelima, no to nije uvijek moguće obaviti internetom. U Europskoj uniji postoje znatne razlike među državama članicama u dostupnosti internetskih alata društvima kojima bi komunicirala s javnim tijelima u području prava društava. Države članice pružaju usluge e-uprave na različitim razinama: neke od njih vrlo su napredne i pružaju jednostavna rješenja koja su u potpunosti dostupna na internetu, dok druge uopće ne nude internetska rješenja za ključne korake u životnom ciklusu društva, poput upisa društva u registar kao pravne osobe.

Ostvarenje povezanijeg i pravednijeg unutarnjeg tržišta jedan je od deset ključnih prioriteta Komisije, zajedno s razvojem jedinstvenog digitalnog tržišta. Strategijom jedinstvenog digitalnog tržišta¹ iz 2015. i Akcijskim planom za e-upravu² iz 2016. naglašena je uloga javne uprave u pomaganju poduzećima u jednostavnom pokretanju poslovanja, internetskom poslovanju i prekograničnom širenju. U Akcijskom planu za e-upravu posebno je prepoznata važnost poboljšane upotrebe digitalnih alata pri ispunjavanju zahtjeva povezanih s pravom društava. Prijedlogom Uredbe o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika³ naglašava se važnost digitalnih alata i postupaka u pomaganju poduzećima da iskoriste sve prednosti jedinstvenog tržišta i zahtjeva potpuna digitalizacija najvažnijih administrativnih postupaka za prekogranične korisnike.

¹ COM(2015) 192 final.

² COM(2016) 179 final.

³ Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika kao izvora informacija, postupaka, usluga podrške i otklanjanja poteškoća te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 – COM(2017) 256.

U svojoj rezoluciji o Akcijskom planu za e-upravu⁴ iz 2017. Europski parlament pozvao je Komisiju da razmotri druge načine poticanja digitalnih rješenja za formalnosti u životnom ciklusu društva te naglasio važnost rada na povezivanju poslovnih registara.

Vijeće je u svojim Zaključcima⁵ o politici jedinstvenog tržišta iz 2015. potaknulo Komisiju da internetski upis društava u registar riješi i upotrebom paketa za jedinstveno digitalno tržište. U tom kontekstu program rada Komisije za 2017. uključuje inicijativu u okviru prava društava za olakšavanje upotrebe digitalnih tehnologija tijekom cijelog životnog ciklusa društva (što je potvrđeno i u preispitivanju provedbe Strategije jedinstvenog digitalnog tržišta na sredini provedbenog razdoblja⁶). Nadalje, nedavno su u Izjavi iz Tallinna o e-upravi⁷ države članice naglasile potrebu za većim radom na provedbi učinkovitih i korisnicima prilagođenih elektroničkih postupaka u Europskoj uniji. Komisija je inicijativu u okviru prava društava uključila u svoj program rada za 2017.⁸

Pravo društava Europske unije⁹ trenutačno uključuje određene elemente digitalizacije poput obveze država članica da na internetu objave podatke o društvima kapitala upisanim u središnje registre, trgovačke registre i registre društava (dalje u tekstu „registri”). Međutim, ti su zahtjevi ograničeni i neprecizni, što dovodi do vrlo različite provedbe na nacionalnoj razini.

Nadalje, neki digitalni postupci, kao što je upis društva u registar internetom, uopće nisu obuhvaćeni pravom EU-a te ih samo neke države članice provode na nacionalnoj razini. Neke države članice dopuštaju obavljanje postupka upisa društva u registar i upisa promjena samo uz fizičku prisutnost, dok druge dopuštaju obavljanje tog postupka uz fizičku prisutnost i internetom ili samo internetom. Slična je situacija i kod upisa podružnica u registar internetom. Iako podružnice nemaju pravnu osobnost, one ipak moraju biti upisane u poslovni registar¹⁰. Za upis podružnice vrijede uglavnom isti zahtjevi kao i za upis društva.

Sadašnjim pravilima EU-a predviđa se i objava svih ili dijela upisanih podataka o društvu u nacionalnom službenom listu. Samo objavom u nacionalnom službenom listu (ili jednako učinkovitim sredstvima) objavljeni podaci postaju pravno učinkoviti. Takvi zahtjevi potječu još iz ranijih dana europskog prava društava kada je objavljivanje u službenom listu bio jedini način osiguravanja točnosti i transparentnosti poslovnih podataka. Države članice mogu voditi nacionalni službeni list u elektroničkom obliku, no u državama članicama još postoje zahtjevi za višestruko podnošenje podataka (tj. i u poslovni registar i nacionalni službeni list). Nadalje, društva s podružnicama u drugoj državi EU-a moraju podnijeti godišnji financijski izvještaj i u registar u koji je društvo upisano i u registar u državi članici u kojoj je upisana podružnica.

⁴ Rezolucija Europskog parlamenta od 16. svibnja 2017. o Akcijskom planu EU-a za e-upravu 2016. – 2020.; (2016/2273(INI)).

⁵ Zaključci Vijeća o politici jedinstvenog tržišta, 6197/15, 2. – 3. ožujka 2015.

⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o preispitivanju provedbe Strategije jedinstvenog digitalnog tržišta na sredini provedbenog razdoblja – Povezano jedinstveno digitalno tržište za sve (COM/2017/0228 final).

⁷ Izjava iz Tallinna o e-upravi potpisana je na ministarskom sastanku tijekom estonskog predsjedanja Vijećem EU-a 6. listopada 2017.

⁸ COM(2016) 710 final.

⁹ Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (SL L 169, 30.6.2017., str. 46.).

¹⁰ U pravu društava EU-a poslovni registri su „središnji registri, trgovački registri ili registri trgovačkih društava” (vidjeti članak 16. Direktive (EU) 2017/1132).

Treće strane (ulagači, građani, ostala društva) trebaju pristupiti podacima o društvu u registrima. Pravom EU-a određuje se minimalan skup podataka koji uvijek mora biti besplatno dostupan, no taj je skup ograničen¹¹. Za pristup ostalim podacima o društvu većina država članica zaračunava naknade za sve podatke ili za neke od tih podataka. Stoga pristup podacima nije isti u cijeloj Europskoj uniji; u nekim je državama članicama više podataka besplatno dostupno nego u drugima, što stvara nejednačenost u Europskoj uniji.

Nedostatna pravila o upisu, podnošenju dokumenata i objavi internetom ili odstupanje od takvih pravila u državama članicama stvaraju nepotrebne troškove i opterećenja za poduzetnike koji žele internetom pokrenuti poslovanje ili proširiti svoje poslovanje upisom društva kćeri ili podružnica u registar ili ispuniti posebne zahtjeve. To može dovesti do propuštenih poslovnih prilika zbog kašnjenja u upisu poslovanja ili u najgorem slučaju do odustajanja od pokretanja poslovanja.

Postupci u državama članicama koji su omogućili rješenja za upis internetom općenito su jeftiniji i brži za obradu od onih u kojima se zahtjevi podnose osobno i u papirnatom obliku¹². Društva koja nemaju mogućnost upisa u registar internetom imaju veće troškove od onih koja taj postupak mogu u potpunosti obaviti internetom. Vrijeme potrebno za dovršetak postupka jednako tako stvara dodatne troškove društvima, a kada postupak zahtijeva fizičku prisutnost pred nadležnim tijelom, i vrijeme za dovršetak upisa u registar dulje je nego kad se postupak u potpunosti obavlja internetom. Na nadležna tijela u državama članicama, odnosno poslovne registre, utječe i sporo usvajanje digitalnih rješenja. To je dokazano brojnim protuprimjerima onih koji su posljednjih godina napredovali u digitalizaciji svojih postupaka. Registri koji još ne nude mogućnost pojednostavnjenih internetskih postupaka propuštaju učinkovitost koju bi takva rješenja donijela njihovim organizacijama.

Upotreba digitalnih rješenja u pravu društava, posebno pri upisu društava u registar, trebala bi se provesti na način da se izbjegne mogućnost prijevare ili zloupotrebe. Neki su dionici izrazili zabrinutost zbog pojave fiktivnih poduzeća. Cilj ovog prijedloga nije konkretno rješavanje problema fiktivnih poduzeća jer se njime ne usklađuju važni zahtjevi za osnivanje društava ili poslovanje. Prijedlogom se ne dovode u pitanje pravila iz različitih područja kao što su upućivanje radnika¹³, koordinacija sustava socijalne sigurnosti¹⁴ i cestovni prijevoz¹⁵, kojima se osigurava da se poduzetnici ne mogu zloupotrijebiti ili prijevarno pozivati na slobode iz Ugovora kroz fiktivna poduzeća koja zapravo ne obavljaju znatan dio djelatnosti. Važni zahtjevi osnivanja društva i poveznice obuhvaćeni su nacionalnim pravom država članica. Međutim, unutar njegova područja primjene i u svrhu otklanjanja zabrinutosti koje su neki dionici izrazili tijekom javnog savjetovanja, prijedlogom se utvrđuju mehanizmi zaštite od prijevare i zloupotrebe kao što su obvezna kontrola identifikacije, pravila o diskvalificiranim direktorima i mogućnost država članica da zahtijevaju uključivanje određene osobe ili tijela u

¹¹ Uobičajeni skup besplatnih podataka obuhvaća tvrtku, sjedište, pravni oblik i registracijski broj društva.

¹² Na primjer, upis u registar internetom u Irskoj traje pet dana umjesto 10 – 15 dana koliko traje u papirnatom obliku, a troškovi su upola manji nego pri upisu u registar u papirnatom obliku. Slično tome, upis u registar internetom u Finskoj, Ujedinjenoj Kraljevini i Estoniji puno je brži i jeftiniji.

¹³ Vidjeti Direktivu 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI”) (SL L 159, 28.5.2014., str. 11.).

¹⁴ Komisijin prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i Uredbe (EZ) br. 987/2009 o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 (COM(2016) 815 final).

¹⁵ Komisijin prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni uredbi (EZ) br. 1071/2009 i (EZ) br. 1072/2009 radi njihova prilagođavanja kretanjima u sektoru, COM(2017) 281 final.

postupak, poput javnog bilježnika ili odvjetnika. Komisija je poduzela i druge mjere izvan područja primjene ovog prijedloga kako bi izbjegla iskorištavanje društava za kriminalne aktivnosti¹⁶. Vijeće je proteklih godina donijelo brojne mjere za suzbijanje izbjegavanja plaćanja poreza na dobit: Direktiva Vijeća (EU) 2015/2376¹⁷, Direktiva Vijeća (EU) 2016/881¹⁸ i Direktiva Vijeća (EU) 2016/1164¹⁹. Politički dogovor o Komisijinu prijedlogu²⁰ Direktive o obveznom objavljivanju od strane posrednika sustava poreznog planiranja, koji bi uskoro trebao biti donesen, postignut je unutar Vijeća 13. ožujka 2018.

Digitalizacija upisa društava u registar općenito se smatra jako važnom. Prema rezultatima javnog savjetovanja provedenog 2016. upis poslovne djelatnosti, uključujući upis društva u registar, smatran je najvažnijim postupkom za poduzeća koji bi trebao biti dostupan na internetu. Kao odgovor na ovu povratnu informaciju prijedlog Komisije o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika, kojim se utvrđuju određena opća pravila za postupak upisa u registar internetom, obuhvaća opću registraciju poslovne aktivnosti internetom, isključujući osnivanje poduzeća u smislu članka 54. UFEU-a. Ta bi iznimka trebala omogućiti da se poseban, sveobuhvatan pristup upisu društava u registar i svim drugim postupcima tijekom njihova životnog ciklusa uključi u stečevinu prava društava. Prihvaćanjem prijedloga o jedinstvenom digitalnom pristupniku Komisija se obvezala bez odgode predložiti specifična pravila za to područje.

Cilj je ovog prijedloga riješiti prethodno navedena pitanja i odazvati se na poziv da se društvima na jedinstvenom tržištu pruže digitalna rješenja. Cilj je prijedloga pružiti društvima u Europskoj uniji jednake mogućnosti osiguravajući državama članicama potrebnu fleksibilnost u prilagodbi njihovih nacionalnih sustava potrebama i održavanju pravne tradicije. Države članice trebaju omogućiti i poticati upotrebu digitalnih alata i postupaka u pravu društava.

Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području

Prijedlogom se dopunjuju postojeća pravila o pravu društava EU-a kodificirana Direktivom (EU) 2017/1132. Inicijativa je u potpunosti usklađena te se nastavlja na postojeće elemente digitalizacije prava društava EU-a, posebno u vezi sa Sustavom povezivanja poslovnih registara (BRIS) koji se temelji na pravnim obvezama utvrđenima Direktivom 2012/17/EU i Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/884.

¹⁶ Vidjeti, na primjer, Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru o provedbi akcijskog plana o PDV-u: Put k jedinstvenom europskom području PDV-a – vrijeme je za djelovanje, COM(2017) 566 final.

¹⁷ Direktivom se utvrđuje obvezna automatska razmjena podataka o prethodnim poreznim mišljenjima i prethodnim sporazumima o cijenama među državama članicama, Direktiva Vijeća (EU) 2015/2376 od 8. prosinca 2015. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja (SL L 332, 18.12.2015., str. 1.).

¹⁸ Direktivom se utvrđuje obvezna automatska razmjena podataka o izvješćima po zemljama koja dostavljaju multinacionalna poduzeća, Direktiva Vijeća (EU) 2016/881 od 25. svibnja 2016. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja (SL L 146, 3.6.2016., str. 8.).

¹⁹ Utvrđuju se pravila protiv praksi izbjegavanja plaćanja poreza kojima se izravno utječe na funkcioniranje unutarnjeg tržišta, uključujući odredbe o izlaznom porezu za sprečavanje društava u izbjegavanju plaćanja poreza pri premještanju imovine, Direktiva Vijeća (EU) 2016/1164 od 12. srpnja 2016. o utvrđivanju pravila protiv praksi izbjegavanja poreza kojima se izravno utječe na funkcioniranje unutarnjeg tržišta (SL L 193, 19.7.2016., str. 1.).

²⁰ COM(2017) 335 final.

Dosljednost u odnosu na druge politike Unije

Inicijativom će se upotpuniti nekoliko inicijativa Komisije kojima je cilj poboljšanje funkcioniranja jedinstvenog tržišta tako da ga se učini bolje povezanim i pravednijim, kao i izgradnja digitalne Europe²¹. Ojačat će digitalnu interakciju između uprava i građana/poduzeća te pridonijeti povećanoj transparentnosti. Nadalje, promicat će provedbu načela „samo jednom” koje je uvelike podržano u inicijativama Komisije poput Akcijskog plana za e-upravu i koje je uključeno u prijedlog Uredbe o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika te nedavnu Izjavu iz Tallinna o e-upravi. Iako je u ovom prijedlogu riječ o podnošenju podataka o društvu „samo jednom” u kontekstu prava društava, takvi slučajevi pridonose većim nastojanjima u provedbi načela „samo jednom” na razini Europske unije.

Ovaj se prijedlog posebno nastavlja na Komisijin prijedlog Uredbe o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika, koji obuhvaća cjelokupnu registraciju poslovne aktivnosti internetom, osim postupaka povezanih s osnivanjem društava kapitala. Ovaj je prijedlog u skladu s odredbama Uredbe o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika. Točnije, njime se utvrđuju konkretnija, važnija pravila o postupcima za osnivanje društava kapitala i podružnica i njihov upis u registar te je „lex specialis” u odnosu na Uredbu o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika. Važno je osigurati usklađenost Uredbe o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika i ovog prijedloga kako bi se izgradila dosljedna i dugotrajna digitalna politika. Stoga se informacije o postupcima iz ovog prijedloga moraju objaviti na web-mjestima dostupnima putem jedinstvenog digitalnog pristupnika i moraju ispunjavati iste zahtjeve kvalitete, osobito u pogledu ažuriranosti, jasnoće i jednostavnosti. Prijedlog će dati i potrebne pravne uvjete za upotrebu digitalnih alata i postupaka kako bi se društvima omogućila upotreba elektroničke identifikacije i usluga povjerenja kroz Uredbu o elektroničkoj identifikaciji²². Nadalje, prijedlogom će se uvesti načelo „samo jednom” u području prava društava u skladu s Akcijskim planom EU-a za e-upravu 2016. – 2020., kojim se podupire rad u cijelom EU-u na smanjenju administrativnog opterećenja građana i poduzetnika.

Naposljetku, upisu društava u registar internetom mogla bi pridonijeti i nedavna Uredba o javnim ispravama²³, kojom se od država članica zahtijeva da do kraja 2018. od građana prihvate niz isprava bez daljnje provjere i prijevoda.

Općenito, inicijativa će ojačati učinkovitost i pravnu sigurnost prekograničnih postupaka koji se odnose na prekogranična spajanja i preoblikovanja te prekogranične podjele u okviru usporedne inicijative koja uključuje i ciljane elemente digitalizacije.

²¹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Poboljšanje jedinstvenog tržišta: više prilika za ljude i poduzeća – COM/2015/550 final.

²² Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ.

²³ Uredba (EU) 2016/1191 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2016. o promicanju slobodnog kretanja građana pojednostavnjenjem zahtjeva za predočavanje određenih javnih isprava u Europskoj uniji i o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

Pravna osnova

Prijedlog se temelji na članku 50. stavcima 1. i 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), koji čini pravnu osnovu nadležnosti Europske unije da djeluje u području prava društava. Člankom 50. stavkom 2. točkom (f) UFEU-a posebno je predviđeno postupno ukidanje ograničenja slobode poslovnog nastana, a člankom 50. stavkom 2. točkom (g) predviđene su koordinacijske mjere koje se odnose na zaštitu interesa članova društava i drugih dionika.

Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Sveobuhvatan cilj ovog zakonodavnog prijedloga jest osigurati neometano funkcioniranje jedinstvenog tržišta EU-a tijekom cijelog životnog ciklusa društva pri kontaktiranju s nadležnim tijelima u vezi s upisom društva i podružnice u registar te podnošenjem podataka. To nije ograničeno na područje jedne države članice, nego obuhvaća cijelo područje Europske unije. Upis u registar, podnošenje dokumenata ili pristup podacima društva ne bi trebali dovesti do znatnog dodatnog administrativnog opterećenja podnositelja zahtjeva pri upisu društava ili podružnica u registar u drugim državama članicama. Prekogranični upis društva i podružnica u registar može se troškovno mnogo učinkovitije obaviti internetom. Kako bi se osigurali jednaki uvjeti u svim državama članicama i s obzirom na transnacionalni karakter jedinstvenog tržišta te potrebu za rješavanjem trenutačne situacije u prekograničnom kontekstu, djelovanje EU-a bit će najučinkovitije u smanjenju troškova poduzeća za upis društava i podružnica u registar, podnošenje izmjena podataka ili za pristup podacima društva. Države članice koje djeluju samostalno nastavile bi primjenjivati svoja pravila s malom mogućnošću da se takvim pravilima riješe prekogranične situacije na prikladan način.

Stoga se čini da bi bez djelovanja na razini EU-a bila dostupna samo neusklađena nacionalna rješenja pa bi mala i srednja poduzeća i dalje nailazila na prepreke koje otežavaju učinkovito ostvarivanje slobode poslovnog nastana, a nastali troškovi znatno bi utjecali na društva. U tom je kontekstu ciljana intervencija EU-a u skladu s načelom supsidijarnosti.

Proporcionalnost

Mjere uvedene ovim prijedlogom proporcionalne su njegovu cilju omogućavanja digitalnih rješenja za društva na jedinstvenom tržištu tijekom čitava njihova životnog ciklusa. Odredbama se od država članica zahtijeva da osiguraju mogućnost upotrebe internetskih metoda pri upisu društava ili podnošenju podataka, ali pruža im se fleksibilnost da to postignu u skladu sa svojim nacionalnim zakonima i sustavima. U procjeni učinka priloženoj ovom prijedlogu pojašnjavaju se troškovi i koristi svih mogućnosti za društva, dionike i države članice uzimajući u obzir sve potrebne elemente, uključujući društvenu korist i političku izvedivost. Na primjer, za upis u registar internetom prosječno je potrebno upola manje vremena i može biti i do tri puta jeftiniji od tradicionalnog upisa koji uključuje papirologiju, a ušteda omogućena internetskim upisom i podnošenjem dokumenata, koja će se ostvariti kada ovaj prijedlog stupi na snagu, procjenjuje se na od 42 do 84 milijuna EUR godišnje. Na temelju analize učinkovitosti, troškova i koristi svake mogućnosti za društva, dionike i države članice čini se da predloženo djelovanje ne ide dalje od onoga što je nužno za postizanje cilja te da pozitivni učinci predloženih mjera nadilaze moguće negativne učinke (odjeljak 6.3 procjene učinka). Početni troškovi ulaganja povezani s razvojem IT-a dugoročno će biti nadoknađeni uštedama poduzeća, ali i državne uprave.

Ovim prijedlogom poštuju se i nacionalne pravne tradicije, posebno one u kojima u postupku upisa društva u registar sudjeluje javni bilježnik. Nadalje, prijedlog je izrađen uzimajući u

obzir trenutačno stanje u državama članicama i nastavljajući se na postojeća rješenja i prakse država članica. Mnoge države članice već provode brojne predložene mjere te moraju uvesti samo ograničeni broj izmjena. Ovim se prijedlogom ne nameću dodatne obveze ni građanima ni poduzećima jer je cilj mjera pojednostavnjenje i usklađivanje postupaka.

Odabir instrumenta

Pravnu osnovu za poslovanje u okviru prava društava čini članak 50. UFEU-a kojim se zahtijeva da Europski parlament i Vijeće donose direktive. Direktivom (EU) 2017/1132 uređuje se pravo društava na razini Europske unije. Radi postizanja kohezije i dosljednosti europskog prava društava, ovim će se prijedlogom izmijeniti Direktiva (EU) 2017/1132.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

***Ex post* evaluacija/provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Cilj je ovog prijedloga ponajprije uvođenje novih odredbi te, u mjeri u kojoj je to potrebno, dopunjavanje postojećih odredbi kako bi se postigla upotreba digitalnih alata i postupaka tijekom cijelog životnog ciklusa društva. Stoga nije provedena nikakva procjena.

Savjetovanja s dionicima

Komisija je aktivno surađivala s dionicima i provodila opsežna savjetovanja tijekom postupka procjene učinka. Postupak savjetovanja sastojao se od javnog savjetovanja na internetu, sastanaka dionika i rasprava sa stručnjacima država članica te nekoliko studija. Podaci prikupljeni ovim putem uključeni su prijedlog.

Rezultati javnog savjetovanja iz 2016. o jedinstvenom digitalnom pristupniku pokazali su da je upis poslovne djelatnosti, uključujući upis društva u registar, najvažniji internetski postupak za poduzeća koji bi trebao biti dostupan na internetu.

Javno savjetovanje na internetu pod nazivom „Ažuriranje prava trgovačkih društava EU-a: pravila o digitalnim rješenjima i učinkovitom prekograničnom poslovanju” pokrenuto je 10. svibnja 2017., a završeno 6. kolovoza 2017. Cilj savjetovanja bio je prikupiti podatke od dionika o problemima u pravu društava, prikupiti dokaze o takvim problemima i saslušati moguća rješenja problema na razini Europske unije.

Podneseno je 209 odgovora. Odgovori su pristigli od različitih skupina dionika poput nacionalnih javnih tijela, regionalnih javnih tijela, poslovnih organizacija, javnih bilježnika, sindikata, privatnih poduzeća, nacionalnih poslovnih registara, pravnih teoretičara, ali i privatnih osoba.

Poticanje digitalne interakcije između društava i tijela država članica većina tijela država članica smatra prioritetom. Poslovne organizacije podupiru sve zakonodavne inicijative u tom području (posebno u potpunosti internetom dostupne standarde elektroničke identifikacije te načelo „samo jednom”) te ih smatraju snažnim prioritetom EU-a za poticanje gospodarske djelatnosti i uklanjanje prepreka društvima koja žele poslovati prekogranično. Teoretičari i istraživačke institucije jednako tako većinom podupiru zakonodavnu inicijativu u ovom području, a otprilike 68 % njih ovo smatra prioritetnim pitanjem. Većina sindikata izrazila je umjerenu potporu zakonodavnoj inicijativi u ovom području, većinom zbog zabrinutosti da bi internetski postupak mogao donijeti veći rizik od prijevare. Javni bilježnici gotovo su

jednoglasno izjavili da nedostatak zakonodavstva ne predstavlja problem te smatraju da se EU uopće ne bi trebao baviti ovim pitanjem²⁴.

Stajališta dionika prikupljena su tijekom brojnih sastanaka. Postupak savjetovanja o paketu o pravu društava u okviru Stručne skupine za pravo društava započeo je 2012. U razdoblju 2012. – 2014. sastanci Stručne skupine za pravo društava bili su usmjereni na Akcijski plan za europsko pravo društava i korporativno upravljanje za 2012., dok su 2015. i 2016. glavna tema sastanaka bili elementi digitalizacije. Stručna skupina za pravo društava održala je 2017. tri sastanka na kojima se detaljno raspravljalo o važnim pitanjima za paket o pravu društava, osobito digitalizaciji te prekograničnim spajanjima, podjelama i preoblikovanjima. Komisija je stručnjacima predstavila svoje namjere i ideje u relevantnim područjima te zatražila mišljenje stručnjaka država članica o specifičnim pitanjima. Predstavnici država članica uglavnom su dali potporu inicijativi.

Komisija je 2017. na sastanke Stručne skupine za pravo društava pozvala ne samo države članice nego i predstavnike dionika. Riječ je o ciljanim dionicima koji su odabrani na temelju svojeg sudjelovanja u javnim savjetovanjima 2013., 2015. i 2017. te na temelju svoje uključenosti u područja uređena pravom društava EU-a. Dionici su poduzeća, zaposlenici, pravni stručnjaci. Rezultati tih sastanaka pokazali su da većina država članica već ima razrađena digitalna rješenja za interakciju između društava i tijela država članica. Dionici uglavnom podupiru digitalizaciju na razini EU-a, a razlike u stajalištima odnose se na rješavanje određenih elemenata prijedloga. Predstavnici poduzeća smatraju da je digitalizacija potrebna te da bi uvelike pomogla europskim društvima. Javni bilježnici i neke države članice izrazili su zabrinutost oko moguće prijevare tijekom upisa u registar internetom.

Prikupljanje i primjena stručnih znanja

Kako bi pomogla u radu Komisije, u svibnju 2014. osnovana je Neformalna stručna skupina za pravo društava (ICLEG) koja se bavi pitanjima prava društava. Članovi Stručne skupine visoko su kvalificirani i iskusni stručnjaci i pravni stručnjaci u području prava društava iz brojnih država članica. Članovi Neformalne stručne skupine za pravo društava dali su svoju preporuku za daljnji razvoj postojećeg okvira kojim se uređuje upotreba digitalnih alata u pravu društava²⁵.

Komisija je upotrebljavala i rezultate dviju studija iz 2017.²⁶ u kojima se analiziraju specifična pitanja digitalizacije prava društava i procjenjuju učinci upotrebe digitalnih alata u kontekstu prekograničnog poslovanja društava. Nadalje, Komisija je od stručnjaka prikupila povratne informacije na nekoliko konferencija, uključujući konferenciju o pravima društava u digitalno doba održanu u listopadu 2015. u Bruxellesu, konferenciju održanu u rujnu 2017. u Tallinnu u Estoniji pod nazivom : 21. konferencija o europskom pravu društava i korporativnom upravljanju: digitalni prijelaz granica i godišnju konferenciju o europskom pravu društava i korporativnom upravljanju održanu u Trieru u Njemačkoj u listopadu 2017.

²⁴ Više pojedinosti nalazi se u Prilogu II.: Savjetovanje s dionicima u procjeni učinka.

²⁵ Neformalna stručna skupina za pravo društava, [Izvešće o digitalizaciji u pravu društava](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/icleg-report-on-digitalisation-24-march-2016_en.pdf), ožujak 2016. https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/icleg-report-on-digitalisation-24-march-2016_en.pdf

²⁶ Studija o digitalizaciji prava društava, Everis 2017. i Procjena učinka upotrebe digitalnih alata u kontekstu prekograničnog poslovanja društava, Optimity Advisors and Tipik Legal, 2017.

Procjena učinka

Odbor za nadzor regulative pregledao je 11. listopada 2017. izvješće o procjeni učinka koje obuhvaća digitalizaciju, prekogranično poslovanje i pravila o sukobu zakona u pravu društava. Nakon početnog negativnog mišljenja Odbora za nadzor regulative, revidirana verzija procjene učinka podnesena je Odboru za koju je pozitivno mišljenje sa zadržkama objavljeno 7. studenoga 2017. Zadržke Odbora za nadzor regulative uglavnom su se odnosile na druga područja obuhvaćena izvješćem, a ne na pitanja povezana s digitalizacijom prava društava. Odbor je posebno primijetio da je izvješće znatno poboljšano u odnosu na prvu verziju. Dodano je više podataka/dokaza, a izvori i metodologija bolje su objašnjeni. Primijećeno je i da je izvješće pružilo više podataka o problemima, a opcije politika detaljnije su opisane. Inicijativa se temelji na postojećim zaštitnim mehanizmima za zaposlenike, vjerovnike i manjinske dioničare, uključujući stečena prava zaposlenika na obavješćivanje, savjetovanje i sudjelovanje. Procjena učinka odnosi se na tri glavna pitanja povezana s upotrebom digitalnih alata u pravu društava. Razmotreno je nekoliko mogućnosti politike za svako pitanje te se nakon usporedbe s drugim mogućnostima jedna mogućnost predstavila kao ona kojoj se daje prednost.

U pogledu **upisa u registar internetom** (osnivanje društva kao pravne osobe) i **podnošenja dokumenata u poslovni registar** predložene su tri mogućnosti, a njihovi su učinci procijenjeni i uspoređeni. Mogućnošću kojoj se daje prednost predviđaju se pravila za upis društva i podružnice u registar internetom te podnošenje dokumenata internetom u svim državama članicama. Države članice trebaju osigurati da se takvi postupci mogu provesti putem interneta bez potrebe za fizičkom prisutnošću podnositelja zahtjeva (ili njegova zastupnika) pred bilo kojim nadležnim tijelom ili drugom osobom ili tijelom uključenim u postupak. Nadalje, ta mogućnost državama članicama omogućuje da iznimno zatraže fizičku prisutnost, ovisno o slučaju, ako postoji ozbiljna sumnja na prijevaru. Kako bi se osigurala ujednačena provedba u državama članicama, tom mogućnošću uvest će se i zaštitni mehanizmi za elektroničku identifikaciju utvrđeni na razini EU-a.

Kad je riječ o slučajevima u kojima **društva više puta podnose iste podatke**, predložene su dvije mogućnosti, a njihovi su učinci procijenjeni i uspoređeni. Mogućnost kojoj se daje prednost teži pojednostavnjenju uvođenjem pravila kojima se od država članica zahtijeva da, kada registar zaprimi određeni podatak od društva (npr. izmjenu tvrtke, sjedišta ili zadnjeg godišnjeg financijskog izvještaja), (umjesto društva) pošalje taj podatak u registar druge države članice u kojoj društvo ima podružnicu. Slično tome, nakon što podaci o društvu budu uneseni u registar, odatle se elektroničkim putem šalju nacionalnom službenom listu (umjesto da zastupnik društva podnosi iste dokumente dvaput). Nadalje, prema mogućnosti kojoj se daje prednost zahtjev za objavu podataka društva u nacionalnom službenom listu je neobavezan. Ta mogućnost daje nekoliko konkretnih slučajeva provedbe načela „samo jednom” na razini EU-a.

Konačno, u pogledu **internetskog pristupa podacima društva koji se nalaze u poslovnim registrima** predložene su dvije mogućnosti, a njihovi su učinci procijenjeni i uspoređeni. Mogućnošću kojoj se daje prednost predlaže se proširivanje skupa podataka o društvu koji će biti besplatno dostupan u svim poslovnim registrima, a države članice i dalje bi mogle naplaćivati pristup ostalim podacima. Trenutačno su besplatno dostupni samo sljedeći podaci: tvrtka, sjedište, registracijski broj i pravni oblik. Predloženo je da „uvijek besplatni” podaci uključuju i, na primjer, podatke o pravnom statusu društva, ostala imena društva (prijašnja imena ili sporedna/alternativna imena), ako postoje; web-mjesto (ako postoji); djelatnost društva (ako se nacionalnim zakonom zahtijeva da taj podatak bude upisan u registar) te podatak o tome ima li društvo osnovanu podružnicu u drugoj državi članici. Osim toga, skup

besplatnih podataka uključivao bi i imena pravnih zastupnika društva koje dionici smatraju važnima te je Komisija pozvala na promicanje jednostavnog pristupa tim podacima.

Primjerenost propisa i pojednostavljivanje

Očekuje se da će prijedlog poduzećima donijeti znatno pojednostavnjenje olakšavanjem digitalne interakcije s tijelima država članica. Mogućnost upisa u registar internetom omogućit će poduzećima registraciju društva i upis izmjena bez potrebe za fizičkom prisutnošću. Procijenjena je ušteda koja bi se ostvarila uvođenjem internetskog upisa novih društava u registre EU-a od 42 do 84 milijuna EUR, pod pretpostavkama navedenima u procjeni učinka. Osim toga, predložena pravila o objavljivanju podataka o društvu bit će u skladu s načelom „samo jednom”. Proširenje skupa besplatnih podataka o društvu pomoći će poduzećima i dionicima u prikupljanju i provjeri podataka koji su važni u poslovnim odnosima.

Smanjenje troškova i pojednostavnjenje koje će ta pravila donijeti posebno će pozitivno utjecati na mala i srednja poduzeća.

Temeljna prava

Predložena pravila ove inicijative osiguravaju potpuno poštovanje prava i načela utvrđenih Poveljom Europske unije o temeljnim pravima i pridonose provedbi nekih od tih prava. Konkretno, glavni je cilj ove inicijative olakšavanje ostvarivanja prava poslovnog nastana u bilo kojoj državi članici, kako je određeno člankom 15. stavkom 2. Povelje. Cilj je ove inicijative ojačati slobodu poduzetništva u skladu s pravom Unije te nacionalnim zakonodavstvima i praksama (članak 16.). U skladu s člankom 8. Povelje bit će osigurana i zaštita osobnih podataka.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Očekuje se da će prijedlog imati određeni utjecaj na proračun barem u nekim državama članicama koje će morati prilagoditi svoje računalne sustave kako bi mogle provesti nove odredbe. Međutim, kako je objašnjeno u procjeni učinka priloženoj ovom prijedlogu, početni troškovi bit će srednjoročno i dugoročno nadoknađeni kroz uštedu vremena i resursa u upravama država članica. Očekuje se da će proširenje skupa besplatnih podataka društava u poslovnim registrima utjecati i na financijske resurse nekih poslovnih registara. Nema nikakva učinka na proračun EU-a.

5. OSTALI DIJELOVI

Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Komisija će državama članicama pomoći u prenošenju predloženih mjera te će pratiti njihovu provedbu. U toj će aktivnosti Komisija blisko surađivati s nacionalnim tijelima, npr. stručnjacima za nacionalno pravo društava iz Stručne skupine za pravo društava. U tom kontekstu Komisija može pružati potporu i smjernice (npr. organiziranjem radionica na temu provedbe ili pružanjem savjeta na bilateralnoj osnovi). U pogledu provedbe pravila potrebno je naglasiti da se brojne države članice već pridržavaju nekih ili većine predloženih pravila jer je prijedlog izrađen uzimajući u obzir trenutna rješenja i najbolje prakse država članica. Nastavljajući se na iskustva prikupljena tijekom provedbe i evaluacije, Komisija može razmotriti pilot-projekt za razvoj zajedničkih obrazaca akta o osnivanju jedne vrste društva kapitala ili više njih.

Kako bi pomogla državama članicama u provedbi praktičnih pitanja poput upotrebe elektroničke identifikacije u postupcima iz prava društava, Komisija će upotrebljavati postojeći okvir za suradnju.

Koliko je inicijativom postignut cilj smanjenja nepotrebnih troškova i opterećenja za društva procijenit će se na temelju različitih pokazatelja poput praćenja troškova poslovanja društva unutar područja primjene inicijative prikupljanjem podataka o troškovima za upis u registar i podnošenje dokumenata internetom. U cilju prikupljanja potrebnih podataka države članice imat će neke obveze izvješćivanja. Kako bi od dionika prikupila potrebne podatke Komisija može organizirati ciljne ankete. Potrebno je provesti evaluaciju kako bi se procijenio učinak predloženih mjera i provjerilo jesu li ciljevi postignuti. Evaluaciju će provesti Komisija na temelju podataka prikupljenih tijekom postupka praćenja te prema potrebi na temelju dodatnih podataka prikupljenih od relevantnih dioničara. Izvješće o evaluaciji moglo bi se izdati pet godina nakon isteka roka za prenošenje.

Pružanjem podataka za praćenje i evaluaciju ne bi se trebalo nametnuti nikakvo nepotrebno administrativno opterećenje uključenim dionicima.

Dokumenti s obrazloženjima (za direktive)

Prijedlog je izmjena Direktive (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava. Kako bi se osigurala pravilna provedba ove složene Direktive, potrebno je sastaviti dokument s obrazloženjima, npr. u obliku korelacijskih tablica.

Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga

Ovim se prijedlogom izmjenjuje Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava. Detaljna objašnjenja u nastavku opisuju odgovarajuće predložene odredbe i važne elemente prijedloga. Tehničke izmjene opisane su samo ako je potrebno pojasniti prijedlog.

U članku 1. ove Direktive opisuju se izmjene Direktive (EU) 2017/1132.

U članku 13. utvrđuje se područje primjene Direktive koje je ograničeno na vrste društava navedene u prilogima.

Članak 13.a sadržava definicije.

Članak 13.b sadržava odredbe o sredstvima identifikacije koja su potrebna za upis društva u registar internetom te podnošenje dokumenata internetom. Identifikacija osoba koje obavljaju ove postupke ključna je u osiguravanju pouzdanosti poslovnih registara i izbjegavanju zloupotrebe identiteta. Odredbom se osigurava obvezno priznavanje sredstava elektroničke identifikacije građana Europske unije koja su u skladu s Uredbom (EU) br. 910/2014 i izdana u drugoj državi članici te istodobno omogućuje država članicama priznavanje drugih sredstava identifikacije. Kao zaštitni mehanizam za izbjegavanje zloupotrebe, odredba omogućuje državama članicama da zahtijevaju fizičku prisutnost relevantnih osoba pred nadležnim tijelom, ali samo u slučaju ozbiljne sumnje utemeljene na razumnim razlozima.

Člankom 13.c od država članica zahtijeva se da osiguraju da pravila o naknadama za upis u registar i podnošenje dokumenata internetom budu transparentna i da se primjenjuju na nediskriminirajući način. Člankom se propisuje da naknade koje zaračunava registar ne smiju premašivati administrativne troškove pružanja usluge.

Člankom 13.d pojašnjava se da se, u slučaju da provedba internetskog postupka zahtijeva plaćanje, ono može prekogranično izvršiti uobičajeno dostupnim sustavima.

Cilj je članka 13.e osigurati da oni koji žele osnovati društva i podružnice i poslovati prekogranično imaju jednostavan pristup svim važnim podacima koji se odnose na upis društva ili podružnice u registar i na podnošenje dokumenata. Člankom se od država članica zahtijeva da na internetu objave opsežne podatke o relevantnim postupcima, obvezama i formalnostima iz prava društava. Od država članica zahtijeva se da takve informacije objave najmanje na službenom jeziku Unije koji razumije najveći mogući broj prekograničnih korisnika.

Člankom 13.f od država članica zahtijeva se da uvedu mogućnost upisa društva u registar internetom. Ključni element upisa u registar putem interneta jest taj da se u potpunosti može provesti putem interneta bez potrebe za osobnim pojavljivanjem podnositelja zahtjeva ili njegova zastupnika pred bilo kojim nadležnim tijelom ili drugom osobom ili drugim tijelom. Države članice mogu biti izuzete od ove obveze u vezi s dioničkim društvima s obzirom na složenost osnivanja i upisa u registar takvih društava. Tom se odredbom obvezuju države članice da utvrde detaljna pravila za upis u registar internetom te se utvrđuje broj obveznih i neobveznih elemenata takvih pravila. Određen je opći najdulji rok od pet radnih dana za dovršetak postupka upisa društva u registar internetom.

Člankom 13.g od država članica zahtijeva se da na internetu objave obrasce akata o osnivanju koji se mogu upotrebljavati pri internetskom upisu u registar društava obuhvaćenih Prilogom II.A. Države članice mogu takve obrasce objaviti i za društva obuhvaćena Prilogom II. različita od onih iz Priloga II.A. Sadržaj obrazaca iz ovog članka i njihova provjera uređeni su nacionalnim pravom. Odredbama se od država članica zahtijeva i da takve obrasce objave najmanje na službenom jeziku Unije koji razumije najveći mogući broj prekograničnih korisnika. Važno je navesti da se „odgovarajući pravni oblik” iz ovog članka odnosi samo na osnivanje društva; time se ne stvara presedan za druga područja prava (npr. vlasništvo).

Člankom 13.h državama članicama pruža se pravni okvir za zahtijevanje podataka o diskvalificiranim direktorima od ostalih država članica. Odredbama se državama članicama dopušta da s drugim državama članicama provjere je li osoba upisana kao direktor društva diskvalificirana s funkcije direktora u drugoj državi članici na temelju nacionalnog prava te države članice. Odredbom se države članice obvezuju da na zahtjev pruže takve podatke. Države članice mogu odbiti imenovati direktorom društva ili podružnice osobu koja je trenutačno diskvalificirana s funkcije direktora u drugoj državi članici.

Člankom 13.i od država članica zahtijeva se da osiguraju rješenja za podnošenje potrebnih podataka u registar tijekom cijelog životnog ciklusa društva koja su u potpunosti provediva internetom, poput upisa društva u registar internetom.

Člankom 16. i člankom 16.a zamjenjuje se članak 16. Direktive (EU) 2017/1132. Originalni članak 16. podijeljen je u cilju pojednostavnjenja teksta.

Definicija „elektroničkih sredstava” briše se jer je zbog novih predloženih pravila o internetskim postupcima suvišna.

Objava podataka i dokumenata provodi se njihovim unošenjem u registar i njihovom javnom objavom. To znači da se treće strane mogu pouzdati u podatke u registru bez ikakvih dodatnih koraka, osobito zato što se isti podaci objavljuju u nacionalnom službenom listu. Međutim, države članice još uvijek mogu zadržati objavu podataka o društvu u nacionalnom službenom listu, no u tom bi slučaju registar (umjesto društva) trebao slati podatke nacionalnom službenom listu. Tom se novom odredbom potiče načelo „samo jednom” prema kojem društva ne moraju dvaput podnositi iste podatke različitim tijelima.

Tim se člankom od država članica zahtijeva i da osiguraju da svi podaci i dokumenti podneseni nadležnom tijelu u postupku upisa društva ili podružnice u registar ili podnošenja dokumenata budu pohranjeni u registru u strojno čitljivom formatu koji se može pretraživati ili kao strukturirani podaci. Države članice imat će na raspolaganju pet godina za osiguravanje potpunog usklađivanja s tim zahtjevom. Čuvanje podataka o društvu u strukturiranom formatu olakšat će pretraživanje podataka i njihovu razmjenu s drugim sustavima.

Članak 16.a uključuje odredbe o pristupu trećih strana podacima o društvu. Izmjenom se državama članicama uvodi obveza da osiguraju da podnositelj zahtjeva može iz registra dobiti elektroničke izvratke putem usluga povjerenja.

Članak 18. Direktive (EU) 2017/1132 izmijenjen je kako bi se državama članicama omogućilo da putem sustava povezivanja registra objave elektroničke kopije podataka i dokumenata za vrste društava različite od onih iz Priloga II. kodificiranoj Direktivi.

Članak 19. Direktive (EU) 2017/1132 zamjenjuje se. Novom se odredbom proširuje opseg podataka koje države članice moraju učiniti besplatno dostupnima. Prošireni popis sada među ostalim sadržava prijašnja imena društva (ako postoje), *web*-mjesto (ako postoji), pravni status i djelatnost društva (ako je dostupno u registru uređenom nacionalnim pravom). Cilj je ove odredbe omogućiti besplatan pristup većem broju podataka o društvu povećavajući time transparentnost i povjerenje u jedinstveno tržište.

Članak 22. Direktive (EU) 2017/1132 izmijenjen je kako bi se omogućio razvoj sustava povezivanja registra i povezane središnje europske platforme. U tu svrhu člankom 22. stavkom 4. utvrđeno je da neobvezne pristupne točke mogu uspostaviti ne samo države članice nego i Komisija i institucije, tijela, uredi ili agencije Europske unije kako bi mogli obavljati svoje funkcije ili poštovati odredbe prava EU-a.

Članak 24. Direktive (EU) 2017/1132 izmijenjen je prilagodbom pravne osnove za provedbene akte o povezivanju poslovnih registra predloženim promjenama ove Direktive. Komisija će prilagoditi i provedbene akte za tehničke specifikacije određenih razmjena podataka obuhvaćenih Direktivom.

Člankom 28.a uvodi se upis podružnica u registar internetom, kao i kod društava.

Člankom 28.b uvodi se podnošenje dokumenata internetom za podružnice, kao i kod društava.

Člankom 28.c zahtijeva se od država članica da se putem sustava povezivanja poslovnih registra međusobno obavješćuju o zatvaranju podružnica upisanih u državi članici različitoj od one u kojoj je upisano društvo.

Člankom 30.a zahtijeva se od države članice u kojoj je društvo upisano u registar da putem sustava povezivanja registra obavijesti državu članicu u kojoj je podružnica upisana u registar o promjenama podataka o društvu, poput promjene tvrtke ili sjedišta društva. Cilj je te odredbe provedba načela „samo jednom” u prekograničnim situacijama.

Prijedlog uključuje i neke potrebne tehničke prilagodbe u Direktivi (EU) 2017/1132.

Izbrisan je postojeći članak 43. Taj se članak kodificirane direktive (koji proizlazi iz članka 17. Direktive 89/666/EEZ) odnosi na Odbor za kontakt osnovan temeljem članka 52. Direktive Vijeća 78/660/EEZ. Potonja Direktiva zamijenjena je Direktivom 2013/34/EU²⁷.

²⁷

Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i vezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (Tekst značajan za EGP).

Nova Direktiva 2013/34/EU ne uključuje nikakvu pravnu osnovu za taj Odbor, stoga Odbor više ne postoji.

Izmijenjeni članak 161. sadržava ažurirano upućivanje na primjenjiva prava kojima se uređuje zaštita podataka: Uredba (EU) br. 2016/679 o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka (Opća uredba o zaštiti podataka) te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ.

Izmijenjenim člankom 162.a dodjeljuje se ovlast za donošenje delegiranih akata kako bi popisi vrsta društava u državama članicama bili ažurirani (prilozi I., II. i II.A). Komisija će delegiranim aktom donijeti izmjenu tih priloga ako od država članica zaprimi takav podatak.

Konačno, u prilogima I. i II. ažurirane su vrste društava u Švedskoj kako bi se osigurala preciznija terminologija.

Članak 2. sadržava odredbe o prijenosu.

U članku 3. opisuje se postupak izvješćivanja o Direktivi i njezinog preispitivanja nakon početka primjene.

Umetnut je Prilog II.A.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 u pogledu upotrebe digitalnih alata i postupaka u pravu društava

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 50. stavak 1. i članak 50. stavak 2. točke (b), (c), (f) i (g),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

nakon savjetovanja s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Direktivom (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća² utvrđuju se među ostalim pravila o objavljivanju podataka i povezivanju središnjih registara, trgovačkih registara i registara društava država članica.
- (2) Upotreba digitalnih alata i postupaka u cilju jednostavnijeg, bržeg i troškovno učinkovitijeg započinjanja gospodarske djelatnosti osnivanjem društva ili otvaranjem podružnice tog društva u drugoj državi članici jedan je od preduvjeta za učinkovito funkcioniranje konkurentnog jedinstvenog tržišta i osiguravanja konkurentnosti društava.
- (3) Komisija je u svojoj Komunikaciji pod nazivom Strategija jedinstvenog digitalnog tržišta za Europu³ te u Komunikaciji pod nazivom Akcijski plan EU-a za e-upravu 2016. – 2020.: Ubrzavanje digitalne transformacije uprave⁴ naglasila ulogu javnih uprava u pomaganju poduzećima da jednostavno pokrenu poslovanje, posluju internetom i šire se preko granica. U Akcijskom planu EU-a za e-upravu posebno je prepoznata važnost poboljšane upotrebe digitalnih alata pri ispunjavanju zahtjeva povezanih s pravom društava. Nadalje, u Izjavi iz Tallinna o e-upravi iz 2017. države članice zatražile su da se što prije omogući pružanje učinkovitih i korisnicima prilagođenih elektroničkih postupaka u Uniji.

¹ SL C , , str. .

² Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (SL L 169, 30.6.2017., str. 46.).

³ COM(2015) 192 final od 6. svibnja 2015.

⁴ COM(2016) 179 final od 19. travnja 2016.

- (4) Povezivanje središnjih registara, trgovačkih registara i registara društava država članica započelo je u lipnju 2017. što znatno olakšava prekogranični pristup podacima društva u Uniji i omogućuje registrima u državama članicama međusobnu elektroničku komunikaciju u vezi s određenim prekograničnim aktivnostima koje se odnose na društva.
- (5) U cilju olakšavanja upisa društava i njihovih podružnica u registar te smanjenja troškova i administrativnog opterećenja povezanog s postupkom upisa, posebno mikro, malih i srednjih poduzeća kako su definirana u Preporuci Komisije 2003/361/EZ⁵, potrebno je uspostaviti postupke kojima bi se upis u registar mogao u potpunosti obaviti putem interneta. Ti troškovi i tereti ne proizlaze samo iz upravnih pristojbi koje se naplaćuju za osnivanje društva, nego i drugih zahtjeva koji produljuju cjelokupni postupak, osobito kada se zahtijeva fizička prisutnost podnositelja zahtjeva ili njegova zastupnika. Nadalje, podaci o tim postupcima moraju biti besplatno dostupni na internetu.
- (6) Uredbom (EU) br. [COM(2017) 256] o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika⁶ predviđaju se opća pravila koja su važna za funkcioniranje unutarnjeg tržišta, a koja se odnose na internetsko pružanje podataka, postupke i usluge potpore. Ovom se Direktivom utvrđuju specifična pravila povezana s upisom u registar i poslovanjem društava kapitala koja nisu obuhvaćena tom Uredbom. Točnije, države članice trebaju podatke o postupcima utvrđenima ovom Direktivom pružiti na *web*-mjestima dostupnima putem jedinstvenog digitalnog pristupnika, a podaci trebaju ispunjavati zahtjeve u pogledu kvalitete iz članka X [Uredbe o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika].
- (7) Upis društva u registar u potpunosti dostupan putem interneta te podnošenje dokumenata i podataka internetom društvima bi omogućili upotrebu digitalnih alata u komunikaciji s nadležnim tijelima država članica. U cilju jačanja povjerenja države članice trebaju nacionalnim i prekograničnim korisnicima osigurati sigurnu elektroničku identifikaciju i korištenje uslugama povjerenja u skladu s Uredbom (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁷. Nadalje, kako bi omogućile prekograničnu elektroničku identifikaciju, države članice uspostavljaju sustave elektroničke identifikacije kojima se osiguravaju ovlaštena sredstva elektroničke identifikacije. Ti nacionalni sustavi upotrebljavaju se kao temelj za prepoznavanje sredstava elektroničke komunikacije izdanih u drugoj državi članici. Kako bi se osigurala visoka razina povjerenja u prekograničnim situacijama, priznaju se samo sredstva elektroničke identifikacije koja su u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) br. 910/2014. Međutim, države članice mogu priznati i druga sredstva identifikacije kao što je skenirana preslika putovnice. U svakom slučaju, ovom su Direktivom države članice obvezne državljanima EU-a omogućiti upis društava i njihovih podružnica u registar internetom i podnošenje dokumenata internetom priznavanjem njihovih sredstava elektroničke identifikacije.

⁵ Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

⁶ Uredba [...] Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika kao izvora informacija, postupaka, usluga podrške i otklanjanja poteškoća te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012.

⁷ Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 73.).

- (8) Kako bi se društvima olakšali internetski postupci, registri država članica ne smiju za upis u registar internetom ili podnošenje podataka internetom zaračunavati iznos koji je viši od stvarnih administrativnih troškova pružanja usluge. Nadalje, države članice trebaju pomoći onima koji žele osnovati društvo ili podružnicu pružanjem ažuriranih, jasnih, jezgrovitih i korisnicima prilagođenih podataka o postupcima i zahtjevima za osnivanje i poslovanje društava kapitala i njihovih podružnica. U pogledu društava s ograničenom odgovornošću podnositeljima zahtjeva i direktorima trebaju biti dostupni detaljniji podaci jer i za takva društva države članice trebaju osigurati mogućnost upisa u registar koji je u potpunosti provediv putem interneta.
- (9) Osnivanje društva i njegov upis u registar, što je prvi korak u životnom ciklusu društva, trebali bi se moći u potpunosti obaviti putem interneta. Međutim, države članice trebaju imati mogućnost izuzimanja od ovog zahtjeva u slučaju dioničkih društava zbog složenosti osnivanja i upisa takvih društava u registar te u cilju poštovanja postojećih tradicija prava društava država članica. U svakom slučaju, države članice trebaju utvrditi detaljna pravila o upisu u registar. Upis u registar internetom trebao bi biti moguć podnošenjem dokumenata u elektroničkom obliku.
- (10) Kako bi se osigurao pravodoban upis društva u registar, države članice ne mogu uvjetovati internetski upis društva ili podružnice u registar dobivanjem bilo kakve dozvole ili odobrenja prije dovršetka upisa društva ili podružnice u registar, osim ako je to neophodno za pravilnu kontrolu određenih djelatnosti. Nakon upisa u registar nacionalnim se pravom uređuju slučajevi u kojima društva ne smiju obavljati određene djelatnosti bez dobivanja dozvole ili odobrenja.
- (11) Kako bi se pomoglo poduzećima, osobito novoosnovanim poduzećima u pokretanju poslovanja, potrebno je omogućiti upis društva s ograničenom odgovornošću u registar upotrebom obrazaca koji su predložak akata o osnivanju, a koji trebaju biti dostupni na internetu. Takvi predlošci mogu sadržavati prethodno definirani skup mogućnosti u skladu s nacionalnim pravom. Podnositelji zahtjeva trebaju imati i mogućnost odabira između upotrebe tog predloška i upisa društva u registar s prilagođenim aktima o osnivanju, a države članice trebaju imati mogućnost pružanja obrazaca i za druge vrste društava.
- (12) U cilju poštovanja postojećih tradicija prava društava država članica važno je dopustiti fleksibilnost u pogledu načina na koji države članice osiguravaju provedbu upisa društava i podružnica u registar internetom, uključujući ulogu javnih bilježnika ili odvjetnika u tom postupku. Pitanja povezana s internetskim upisom u registar društava i podružnica koja nisu uređena ovom Direktivom uređuju se nacionalnim pravom.
- (13) Nadalje, u cilju suzbijanja prijevara i otimanja društva te pružanja zaštitnih mehanizama za pouzdanost dokumenata i podataka nacionalnim registrima, odredbe o internetskom upisu društava i njihovih podružnica u registar uključuju kontrolu identiteta i pravne sposobnosti osoba koje žele osnovati društvo ili podružnicu. Međutim, sredstva i načine za postizanje takve kontrole trebaju razviti i donijeti države članice. Ta pravila mogu uključivati među ostalim provjeru putem videokonferencije ili drugim internetskim sredstvom koje omogućuje audiovizualno povezivanje u stvarnom vremenu. U tu svrhu države članice trebaju imati mogućnost zahtijevati uključivanje javnih bilježnika ili odvjetnika u postupak upisa u registar internetom, no njihovo uključivanje u postupak ne smije onemogućiti provedbu cjelokupnog postupka upisa internetom.
- (14) Države članice trebaju moći poduzeti mjere u skladu s nacionalnim pravom u slučajevima ozbiljne sumnje na prijevaru koja bi mogla zahtijevati, ne sustavno već

ovisno o slučaju, fizičku prisutnost podnositelja zahtjeva ili njegova zastupnika pred bilo kojim nadležnim tijelom države članice u kojoj se društvo ili njegova podružnica upisuje u registar. Takva ozbiljna sumnja na prijevaru treba se temeljiti na razumnim razlozima poput podataka o stvarnim vlasnicima dostupnima u registrima, kaznenoj evidenciji ili na indicijama o krađi identiteta ili izbjegavanju plaćanja poreza.

- (15) Kako bi se osigurala zaštita svih osoba koje komuniciraju s društvima, države članice trebaju moći spriječiti prijevarno ponašanje odbijanjem imenovanja osoba koje su trenutačno diskvalificirane s funkcije direktora u drugoj državi članici na funkciju direktora društva ili podružnice na njihovu državnom području. Takvi zahtjevi za podacima povezani s prethodnim direktorima trebaju biti dostupni putem sustava povezivanja registara te stoga države članice trebaju poduzeti potrebne mjere kako bi osigurale da nacionalni registri mogu pružiti takve informacije. Pravila za diskvalifikaciju direktora i povjerljivost prijenosa uređuju se nacionalnim pravom. Kako bi se osiguralo poštovanje pravila primjenjivih na zaštitu osobnih podataka, nacionalni registri trebaju obraditi svaki podatak koji se odnosi na diskvalifikaciju direktora u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća⁸.
- (16) Ne dovodeći u pitanje sve ostale formalnosti koje se ne odnose na pravo društava, obveze povezane s upisom u registar internetom trebaju biti formalnosti koje trgovačko društvo obavlja kako bi započelo poslovanje u skladu s pravom EU-a i nacionalnim pravom.
- (17) Slično upisu društava u registar internetom, treba omogućiti i podnošenje dokumenata i podataka internetom u nacionalne registre tijekom cijelog životnog ciklusa društva kako bi se smanjili troškovi i opterećenje za društva. Istodobno, države članice trebaju imati mogućnost da društvima dopuste podnošenje dokumenata i podataka drugim sredstvima, uključujući u papirnatom obliku. Nadalje, objavljivanje podataka o društvu izvršava se kada su podaci javno dostupni u tim registrima jer su oni sada međusobno povezani i služe korisnicima kao sveobuhvatna referentna točka. Kako bi se izbjeglo narušavanje postojećih načina objavljivanja podataka, države članice trebaju imati mogućnost odabrati objavljivanje svih ili samo nekih podataka društva u nacionalnom službenom listu osiguravajući pritom da se podaci elektroničkim putem šalju iz registra u taj nacionalni službeni list.
- (18) U cilju olakšavanja načina na koji se podaci pohranjeni u registrima mogu pretraživati i razmjenjivati s drugim sustavima, države članice trebaju postupno osigurati da svi dokumenti i podaci koje društvo podnese nadležnom tijelu u okviru postupka upisa društva ili podružnice u registar ili objavljivanja podataka budu pohranjeni u registrima kao strukturirani podaci ili u formatu koji je strojno čitljiv i koji se može pretraživati. Budući da to može zahtijevati izmjene postojećih informacijskih sustava država članica, za ovaj zahtjev treba odrediti duže razdoblje prenošenja.
- (19) U cilju smanjenja troškova i administrativnog opterećenja za društva, države članice trebaju primjenjivati načelo „samo jednom” u području prava društava. Primjena načela „samo jednom” podrazumijeva da se od društava ne traži da iste podatke podnose javnim tijelima više od jedanput. Na primjer, društva ne trebaju podnijeti isti podatak i u registar i nacionalnom službenom listu. Umjesto toga, registar nacionalnom službenom listu daje podatak koji je već podnesen. Slično tome, u

⁸ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

slučaju kada je društvo osnovano u jednoj državi članici i želi upisati podružnicu u registar u drugoj državi članici, društvu treba omogućiti da upotrebljava podatke ili dokumente koji su već ranije podneseni u registar. Nadalje, u slučaju kada je društvo osnovano u jednoj državi članici, ali ima podružnicu u drugoj državi članici, društvu treba omogućiti podnošenje određenih izmjena podataka o društvu samo u registar u kojem je društvo upisano, bez potrebe za podnošenjem istog podatka u registar u koji je upisana podružnica. Umjesto toga, podaci poput izmjene tvrtke ili sjedišta društva trebaju se elektronički razmjenjivati putem sustava povezivanja registara između registra u kojem je društvo upisano i registra u kojem je upisana podružnica.

- (20) Kako bi se osigurala dostupnost usklađenih i ažuriranih podataka o društvima unutar Unije te dodatno povećala transparentnost, treba omogućiti upotrebu povezivanja registara za razmjenu podataka o bilo kojoj vrsti društva upisanog u registre država članica u skladu s nacionalnim pravom. Države članice trebaju imati mogućnost izrade elektroničkih preslika dokumenata i podataka tih drugih vrsta društava koji su dostupni i u ovom sustavu.
- (21) Radi postizanja transparentnosti i promicanja povjerenja u poslovne transakcije, uključujući prekogranične transakcije unutar jedinstvenog tržišta, važno je da ulagači, dionici, poslovni partneri i nadležna tijela mogu jednostavno pristupiti podacima o društvu. Kako bi se poboljšao pristup takvim podacima, više podataka treba biti besplatno dostupno u svim državama članicama. Takvi podaci trebaju obuhvaćati *web*-mjesto društva, ako je primjenjivo, te pravni status društva i njegovih podružnica u drugim državama članicama ako je taj podatak dostupan u nacionalnim registrima. Trebaju uključivati i podatak o osobama ovlaštenima za zastupanje društva te broj zaposlenika ako je taj podatak dostupan.
- (22) Države članice mogu uspostaviti neobvezne pristupne točke sustavu povezivanja registara. Međutim, Komisija trenutačno ne može povezati druge dionike sa sustavom povezivanja registara. Kako bi drugi dionici mogli iskoristiti povezanost registara te kako bi se osigurala točnost, ažuriranost i pouzdanost podataka o društvima u sustavima, Komisija treba biti ovlaštena uspostaviti dodatne pristupne točke. Te pristupne točke trebaju se odnositi na sustave koje je razvila i kojima upravlja Komisija ili druge institucije, tijela, uredi ili agencije Europske unije u cilju obavljanja svojih administrativnih funkcija ili poštovanja odredbi prava EU-a.
- (23) Kako bi se društvima osnovanima na jedinstvenom tržištu pomoglo jednostavnije proširiti njihovo prekogranično poslovanje, treba im omogućiti otvaranje podružnica i njihov upis u registar u drugim državama članicama internetom. Stoga države članice trebaju omogućiti, kao i za društva, upis podružnica u registar te podnošenje dokumenata i podataka internetom.
- (24) Kod upisa u registar podružnice društva koje je upisano u registar u drugoj državi članici, države članice trebaju moći provjeriti određene podatke o društvu putem sustava povezivanja registara kada se podružnica upisuje u registar u toj državi članici. Nadalje, kada se zatvara podružnica u nekoj državi članici, registar te države članice treba putem sustava povezivanja registara o tome obavijestiti državu članicu u čiji je registar upisano društvo te oba registra moraju pohraniti taj podatak.
- (25) Kako bi se osigurala dosljednost s pravom EU-a i nacionalnim pravom, potrebno je izbrisati odredbu o Odboru za kontakt koji je prestao postojati te ažurirati vrste društava utvrđene u prilogima I. i II. Direktivi (EU) 2017/1132.

- (26) Radi usklađivanja budućih promjena u zakonima država članica i zakonodavstvu Unije koje se odnosi na vrste društava, potrebno je ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije delegirati Komisiji da ažurira popis vrsta društava iz priloga I., II. i II.A Direktivi (EU) 2017/1132. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.⁹ Osobito, u cilju osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (27) Odredbe ove Direktive ne utječu na pravne i upravne odredbe, uključujući odredbe o obvezi upisa društava u registar, odredbe nacionalnih zakona o poreznim mjerama država članica ili njihovih teritorijalnih i upravnih jedinica.
- (28) Ova Direktiva ne utječe na odredbe Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰ koja se bavi rizicima od pranja novca i financiranja terorizma, osobito na obveze povezane s provedbom odgovarajućih mjera dubinske analize stranke s obzirom na rizik te identifikaciju i upis stvarnog vlasnika novoosnovanog poslovnog subjekta u državi članici njegova osnivanja.
- (29) Ova se Direktiva treba primjenjivati u skladu sa zakonodavstvom Unije o zaštiti podataka i zaštiti privatnosti i osobnih podataka, kako je utvrđeno člancima 7. i 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima. Svaka obrada osobnih podataka fizičkih osoba na temelju ove Direktive treba se provesti u skladu s Uredbom (EU) 2016/679.
- (30) U skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹ provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka, koji je dao mišljenje ... 2018.
- (31) Budući da cilj ove Direktive, odnosno pružanje većeg broja digitalnih rješenja društvima na jedinstvenom tržištu, države članice ne mogu dostatno ostvariti, nego se zbog njegova opsega i njegovih učinaka on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj Uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim tim člankom, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (32) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima¹², države članice obvezale su se u opravdanim slučajevima uz obavijest o mjerama za prenošenje priložiti najmanje jedan dokument u kojem objašnjavaju odnos dijelova Direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih

⁹ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

¹⁰ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

¹¹ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

¹² SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

instrumenata za prenošenje. U pogledu ove Direktive zakonodavac smatra opravdanim dostavljanje takvih dokumenata.

- (33) Komisija bi trebala provesti evaluaciju ove Direktive. U skladu sa stavkom 22. Međuinstitucijskog sporazuma Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹³, ta bi se evaluacija trebala temeljiti na pet kriterija učinkovitosti, djelotvornosti, važnosti, usklađenosti i dodanoj vrijednosti EU-a te bi trebala biti temelj za procjene učinka mogućih daljnjih djelovanja.
- (34) Podaci se prikupljaju radi procjene djelovanja zakonodavstva u pogledu ostvarivanja ciljeva te radi izvješćivanja o evaluaciji zakonodavstva u skladu sa stavkom 22. Međuinstitucijskog sporazuma Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
- (35) Direktivu (EU) 2017/1132 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,
- DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive (EU) 2017/1132

Direktiva (EU) 2017/1132 mijenja se kako slijedi:

- (1) U članku 1. iza druge alineje umeće se sljedeća alineja:
- „– pravilima za upis društava i podružnica u registar i dostavljanje podataka putem interneta,”;
- (2) U glavi I. naslov poglavlja III. zamjenjuje se sljedećim:
- „Upis u registar i podnošenje dokumenata putem interneta, objavljivanje podataka i registri”;**
- (3) Članak 13. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 13.

Područje primjene

Mjere koordiniranja propisane ovim odjeljkom primjenjuju se na zakone, propise i administrativne odredbe država članica koji se odnose na vrste društava navedene u Prilogu II. i, ako je navedeno, na vrste društava navedene u prilogima I. i II.A.”;

- (4) Umeću se sljedeći članci od 13.a do 13.e:

„Članak 13a.

Definicije

Za potrebe ovog poglavlja:

- (1) „sredstva elektroničke identifikacije” znači sredstva identifikacije kako su definirana u članku 3. točki 2. Uredbe (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća(*);

¹³

SL L 123, 12.5. 2016., str. 1.

- (2) „sustav elektroničke identifikacije” znači sustav identifikacije kako je definiran u članku 3. točki 4. Uredbe (EU) br. 910/2014;
- (3) „upis u registar” znači osnivanje društva kao pravne osobe;
- (4) „obrazac” znači predložak akta o osnivanju društva koji sastavljaju države članice u skladu s nacionalnim pravom i koji se upotrebljava za upis društva u registar internetom;
- (5) „Europski jedinstveni identifikator trgovačkih društava i podružnica (EUID)” znači jedinstveni identifikator za potrebe komunikacije između registara, kako je navedeno u stavku 8. Priloga Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 2015/884(**).

Članak 13.b

Priznavanje sredstava identifikacije za potrebe internetskih postupaka

1. Države članice osiguravaju da se sljedeća sredstva elektroničke identifikacije za identifikaciju građana EU-a mogu upotrebljavati za potrebe upisa u registar i podnošenja dokumenata internetom:
 - (a) sredstvo elektroničke identifikacije izdano u okviru sustava elektroničke identifikacije koji je odobrila njihova država članica;
 - (b) sredstvo elektroničke identifikacije izdano u drugoj državi članici i priznato za potrebe prekogranične autentikacije u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) br. 910/2014.
2. Države članice mogu priznati i druga sredstva identifikacije osim onih navedenih u stavku 1.
3. Ako država članica priznaje sredstvo identifikacije iz stavka 2. za potrebe dovršetka upisa u registar i podnošenja dokumenata internetom, ta država članica priznaje i istu vrstu sredstva identifikacije koju je izdala druga država članica.
4. Ne dovodeći u pitanje stavke od 1. do 3., države članice mogu poduzeti mjere koje mogu za potrebe provjere identiteta osoba zahtijevati fizičku prisutnost pred bilo kojim tijelom nadležnim za upis u registar ili podnošenje dokumenata internetom u slučaju ozbiljne sumnje na prijevaru utemeljene na razumnim razlozima.

Članak 13.c

Naknade za upis u registar internetom i podnošenje dokumenata internetom

1. Države članice osiguravaju da su pravila o naknadama za postupke iz ovog poglavlja transparentna te da se primjenjuju na nediskriminirajući način.
2. Sve naknade koje zaračunavaju registri iz članka 16. za upis društva ili podružnice u registar putem interneta ili podnošenje dokumenata internetom ne smiju premašivati administrativne troškove pružanja usluge.

Članak 13.d

Plaćanje

Ako je za dovršetak postupka iz ovog poglavlja potrebno izvršiti plaćanje, države članice osiguravaju da se plaćanje može izvršiti putem platne usluge koja je široko dostupna u okviru usluga prekograničnog plaćanja.

Članak 13.e
Zahtjevi u pogledu obavješćivanja

1. Države članice osiguravaju da su na internetu dostupne sljedeće informacije:
 - (a) zahtjevi u pogledu upisa u registar i poslovanja društava i njihovih podružnica, uključujući upis u registar i podnošenje dokumenata internetom u okviru nacionalnog prava;
 - (b) zahtjevi u pogledu upotrebe obrazaca, uključujući informacije o nacionalnim propisima kojima se uređuju upotreba i sadržaj tih obrazaca;
 - (c) zahtjevi u pogledu autentikacije dokumenata i podataka koji se podnose u okviru postupka upisa u registar internetom;
 - (d) pravila koja se odnose na sredstva identifikacije potrebna u okviru upisa u registar i podnošenja dokumenata internetom.
2. Države članice osiguravaju da su dostupne barem sljedeće informacije o vrstama društava iz Priloga II.A:
 - (a) sve formalnosti koje se odnose na upis u registar i podnošenje dokumenata internetom koje obavlja društvo ili podružnica, uključujući postupke i rokove te detalje o svim potrebnim dokumentima i podacima i sve primjenjive naknade;
 - (b) svi zahtjevi koji se odnose na podnošenje dokumenata sastavljenih na drugim jezicima, uključujući prijevod ili ovjeru takvih dokumenata;
 - (c) sredstva identifikacije iz članka 13.b koje zahtijeva država članica;
 - (d) ovlasti i odgovornosti upravnog tijela, rukovodećeg tijela ili nadzornog tijela društva ili podružnice, uključujući zastupanje društva ili podružnice u odnosu na treće strane;
 - (e) zahtjevi za članstvo u upravnom tijelu, rukovodećem tijelu ili nadzornom tijelu društva ili podružnice;
 - (f) pojedinosti o postupku donošenja odluka upravnog tijela, rukovodećeg tijela ili nadzornog tijela društva ili podružnice;
 - (g) pojedinosti o pravima i obvezama dioničara;
 - (h) pojedinosti o isplati dividendi i drugim oblicima isplate;
 - (i) podaci o zakonskim rezervama, ako je primjenjivo;
 - (j) obveze koje utječu na valjanost ugovora koji prethode osnivanju;
 - (k) svi zahtjevi društva koji se odnose na poslovanje i djelatnosti podružnice te zahtjevi koji se odnose na otvaranje i zatvaranje podružnice;
 - (l) svi zahtjevi koji se odnose na izmjene dokumenata i podataka iz članka 14. i 30.
3. Države članice pružaju informacije iz stavaka 1. i 2. na *web*-mjestima koja su dostupna putem jedinstvenog digitalnog pristupnika uspostavljenog Uredbom (EU) br. [COM(2017) 256] (***). Te informacije trebaju ispunjavati zahtjeve u pogledu kvalitete iz članka X. te Uredbe. Takve se informacije objavljuju barem na službenom jeziku Europske unije koji razumije najveći mogući broj prekograničnih korisnika i besplatno su dostupne.

(*) Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 73.).

(**) Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/884 od 8. lipnja 2015. o utvrđivanju tehničkih specifikacija i postupaka potrebnih za sustav povezivanja registara utvrđen Direktivom 2009/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 144, 10.6.2015., str. 1.).

(***) Uredba [...] Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika kao izvora informacija, postupaka, usluga podrške i otklanjanja poteškoća te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 (SL L [...], [...], str. [...]).”

- (5) U glavi I. poglavlju III. dodaje se sljedeći odjeljak 1.a.:

„ODJELJAK 1.A

UPIS U REGISTAR I PODNOŠENJE DOKUMENATA PUTEM INTERNETA TE OBJAVLJIVANJE PODATAKA

Članak 13.f

Upis društava u registar putem interneta

1. Države osiguravaju da se upis društava u registar može u potpunosti provesti putem interneta bez potrebe za osobnim pojavljivanjem podnositelja zahtjeva ili njegova zastupnika pred bilo kojim nadležnim tijelom, drugom osobom ili drugim tijelom koje obrađuje zahtjev za upis u registar, podložno odredbama iz članka 13.b stavka 4. Međutim, države članice mogu odlučiti da vrste društava iz Priloga I. ne mogu u potpunosti provesti upis u registar internetom.
2. Države članice utvrđuju detaljna pravila za upis društava u registar internetom, uključujući pravila o upotrebi obrazaca iz članka 13.g te dokumente i podatke potrebne za upis društva u registar. U okviru tih pravila države članice osiguravaju da se upis u registar internetom može provesti podnošenjem podataka ili dokumenata u elektroničkom obliku, uključujući elektroničke preslike dokumenata i podataka iz članka 16.a stavka 4.
3. Pravilima iz stavka 2. propisuje se najmanje sljedeće:
 - (a) postupci kojima se osigurava pravna sposobnost podnositelja zahtjeva i njegova ovlast za zastupanje društva;
 - (b) sredstva za provjeru identiteta osobe ili osoba koje upisuju društvo u registar ili njihovih zastupnika;
 - (c) zahtjevi u skladu s kojima se podnositelj zahtjeva mora koristiti uslugama povjerenja iz Uredbe (EU) br. 910/2014.
4. Pravilima iz stavka 2. može se propisati i sljedeće:
 - (a) postupci za osiguravanje zakonitosti djelatnosti društva;
 - (b) postupci za osiguravanje zakonitosti tvrtke;

- (c) postupci za osiguravanje zakonitosti akata o osnivanju, uključujući provjeru pravilne upotrebe obrazaca;
 - (d) postupci za provjeru imenovanja direktora uzimajući u obzir diskvalifikaciju direktora koju su provela nadležna tijela drugih država članica;
 - (e) postupci kojima se utvrđuje uloga javnog bilježnika ili bilo koje druge osobe koju je država članica ovlastila za podnošenje zahtjeva za upis u registar;
 - (f) okolnosti u kojima upis u registar internetom može biti isključen ako temeljni kapital društva mora biti uplaćen doprinosom u naravi.
5. Države članice ne mogu uvjetovati upis društva u registar internetom dobivanjem bilo kakve dozvole ili odobrenja prije dovršetka upisa društva u registar, osim ako je to neophodno za pravilnu kontrolu određenih djelatnosti utvrđenih nacionalnim pravom.
6. Ako je u okviru postupka upisa društva u registar potrebna uplata temeljnog kapitala, države članice osiguravaju da se ta uplata može izvršiti internetom u skladu s člankom 13.d na račun otvoren u banci koja posluje unutar Europske unije. Nadalje, države članice osiguravaju da se dokaz o takvoj uplati može dostaviti i internetom.
7. Države članice osiguravaju dovršetak upisa u registar internetom u roku od pet radnih dana od kasnijeg od sljedećeg:
- (a) primitka svih potrebnih dokumenata i podataka od nadležnog tijela ili, ako je primjenjivo, osobe ili tijela koje je u okviru nacionalnog prava ovlašteno za podnošenje zahtjeva za upis društva u registar;
 - (b) plaćanja naknade za upis u registar, plaćanja temeljnog kapitala u gotovini ili, ako se uplata temeljnog kapitala izvršava doprinosom u naravi, kako je određeno nacionalnim pravom.

Države članice osiguravaju da podnositelj zahtjeva bude odmah obaviješten o razlozima bilo kakvog kašnjenja kada u opravdanim izvanrednim situacijama nije moguće provesti upis u tom roku.

Članak 13.g

Obrasci za upis društava u registar

1. Države članice objavljuju obrasce na portalima za upis ili *web*-mjestima koji su dio jedinstvenog digitalnog pristupnika za vrste društava iz Priloga II.A. Države članice mogu objaviti na internetu i obrasce za vrste društava iz Priloga II. različite od onih iz Priloga II.A.
2. Države članice osiguravaju da obrasce iz stavka 1. ovog članka mogu upotrebljavati podnositelji zahtjeva u okviru postupka upisa u registar internetom iz članka 13.f. Ako podnositelj zahtjeva upotrebljava te obrasce u skladu s pravilima iz članka 13.f stavka 4. točke (c), ako je primjenjivo, smatra se da je ispunjen zahtjev iz članka 10. o sastavljanju i ovjeri akata o osnivanju društva u odgovarajućem pravnom obliku.
3. Države članice objavljuju obrasce barem na službenom jeziku Europske unije koji razumije najveći mogući broj prekograničnih korisnika.
4. Sadržaj obrazaca uređuje se nacionalnim pravom.

Članak 13.h
Diskvalificirani direktori

1. Kada države članice utvrđuju pravila o diskvalifikaciji direktora iz članka 13.f stavka 4. točke (d), registar u koji se društvo upisuje može putem sustava povezivanja registara iz članka 22. zatražiti potvrdu od registara iz drugih država članica o tome je li osoba koja se imenuje direktorom društva trenutačno diskvalificirana s funkcije direktora u tim drugim državama članicama. Za potrebe ovog članka direktori su sve osobe iz članka 14. točke (d).
2. Države članice donose potrebna rješenja kako bi osigurale da njihovi registri putem sustava iz članka 22. mogu pružiti informacije iz stavka 1. ovog članka te u pogledu trajanja razdoblja diskvalifikacije. Ta informacija pruža se za potrebe upisa u registar, a države članice mogu navesti i razloge za diskvalifikaciju.
3. Države članice mogu odbiti imenovanje osobe za direktora društva ako je ta osoba trenutačno diskvalificirana s funkcije direktora u drugoj državi članici.
4. Stavci 1., 2. i 3. primjenjuju se *mutatis mutandis* u slučajevima kada društvo podnese informaciju o imenovanju novog direktora u registar iz članka 16.

Članak 13.i
Podnošenje dokumenata o društvu putem interneta

1. Države članice osiguravaju da društva mogu u registar internetom podnijeti dokumente i podatke, kako je navedeno u članku 14., uključujući sve izmjene dokumenata i podataka i to u roku određenom zakonom države članice u kojoj se društvo upisuje u registar. Države članice osiguravaju da se takvo podnošenje dokumenata može u potpunosti provesti internetom bez potrebe za osobnim pojavljivanjem podnositelja zahtjeva ili njegova zastupnika pred bilo kojim nadležnim tijelom, drugom osobom ili drugim tijelom koje obrađuje podnošenje dokumenata internetom, podložno odredbi iz članka 13.b stavka 4.

Države članice osiguravaju da se podrijetlo i cjelovitost dokumenata podnesenih internetom mogu elektronički provjeriti.
 2. Države članice mogu zahtijevati da određena društva ili sva društva internetom podnesu određene ili sve dokumente i podatke iz stavka 1.”;
- (6) Članak 16. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 16.
Objavljivanje u registru

1. U svakoj državi članici otvara se spis u središnjem registru, trgovačkom registru ili registru trgovačkih društava („registar”) za svako društvo koje se u njoj registrira.

Države članice osiguravaju da društva imaju jedinstven identifikator na temelju kojeg ih se može nedvojbeno identificirati u komunikaciji među registrima putem sustava povezivanja registara uspostavljenog u skladu s člankom 22. („sustav povezivanja registara”). Taj jedinstveni identifikator sadržava barem elemente koji omogućuju identifikaciju države članice u kojoj se nalazi registar, nacionalnog registra podrijetla i broja trgovačkog društva u tom registru te, prema potrebi, obilježja za sprječavanje pogrešaka pri identifikaciji.

2. Svi dokumenti i podaci koji se moraju objaviti na temelju članka 14. čuvaju se u spisu iz stavka 1. ili se unose izravno u registar, a predmet unosâ u registar mora biti vidljiv u spisu.

Svi dokumenti i podaci iz članka 14. koji su predani, bez obzira na način na koji su podneseni, čuvaju se u spisu ili se unose izravno u registar u elektroničkom obliku. Države članice osiguravaju da sve takve dokumente i podatke koji su podneseni u papirnatom obliku registar pretvori u elektronički oblik.

Države članice osiguravaju da dokumente i podatke iz članka 14. koji su podneseni u papirnatom obliku do 31. prosinca 2006. registar pretvori u elektronički oblik nakon primitka zahtjeva za objavljivanje elektroničkim putem.

3. Države članice osiguravaju da se objavljivanje dokumenata i podataka iz članka 14. provodi javnom objavom u registru. Osim toga, države članice mogu zahtijevati da neki ili svi dokumenti i podaci budu objavljeni u za to namijenjenom nacionalnom službenom listu. U takvim slučajevima registar osigurava da se ti dokumenti i podaci iz registra elektroničkim putem pošalju nacionalnom službenom listu.

4. Društvo se može pozivati na dokumente i podatke protiv treće osobe tek nakon što su objavljeni u skladu sa stavkom 3., osim ako društvo dokaže da su treće osobe znale za njih.

Međutim, uzimajući u obzir transakcije koje se provode prije šesnaestog dana od dana objave, na dokumente i podatke ne može se pozivati protiv trećih osoba koje dokažu da je bilo nemoguće da one znaju za njih.

5. Države članice osiguravaju da svi dokumenti i podaci podneseni nadležnim tijelima u okviru postupka upisa u registar internetom ili podnošenja dokumenata internetom registri pohrane u strojno čitljivom formatu koji se može pretraživati ili kao strukturirane podatke.

- (7) Umeće se sljedeći članak 16.a:

„Članak 16.a
Pristup objavljenim podacima

1. Države članice osiguravaju da se preslike svih dokumenata i podataka iz članka 14. ili njihovih dijelova mogu dobiti iz registra na zahtjev te da se ti zahtjevi registru podnose u papirnatom ili elektroničkom obliku.

Međutim, države članice mogu odlučiti da se neke vrste ili dijelovi dokumenata i podataka podnesenih u papirnatom obliku prije 31. prosinca 2006. neće moći dobiti u elektroničkom obliku ako je prošao određeni rok između datuma podnošenja i datuma zahtjeva. Takvo određeno razdoblje ne može biti kraće od deset godina.

2. Cijena za dobivanje preslike svih dokumenata ili podataka iz članka 14. ili njihovih dijelova u papirnatom ili elektroničkom obliku ne smije premašivati administrativne troškove pružanja usluge.
3. Elektroničke preslike dostavljene podnositelju zahtjeva ovjerene su kao „preslike istovjetne izvorniku”, osim ako podnositelj zahtjeva odustane od takve ovjere.
4. Države članice osiguravaju da su elektronički izvadci iz dokumenata i podataka koje daje registar autenticirani uslugama povjerenja iz Uredbe (EU) br. 910/2014 u cilju jamčenja da su elektronički izvadci koje daje registar i njihov sadržaj preslike

istovjetne izvorniku dokumenta koji se nalazi u registru ili da su dosljedni podacima iz dokumenta.”;

(8) Članak 18. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Elektroničke preslike dokumenata i podataka iz članka 14. javno su dostupne i putem sustava povezivanja registara. Države članice mogu objaviti dokumente i podatke iz članka 14. za vrste društava različite od onih koje su navedene u Prilogu II.”;

(b) U stavku 3. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) dokumenti i podaci iz članka 14., uključujući vrste društava različite od onih iz Priloga II. ako su takve dokumente objavile države članice;”;

(9) Članak 19. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 19.

Naknade za dobivanje dokumenata i podataka

1. Naknade koje se zaračunavaju za dobivanje dokumenata i podataka iz članka 14. putem sustava povezivanja registara ne premašuju administrativne troškove njihova dobivanja.
2. Države članice osiguravaju da su putem sustava povezivanja registara besplatno dostupni sljedeći podaci:
 - (a) tvrtka ili tvrtke i pravni oblik društva;
 - (b) sjedište društva i država članica u kojoj je društvo upisano u registar;
 - (c) registracijski broj društva i njegov EUID;
 - (d) pojedinosti o web-mjestu društva, ako je primjenjivo;
 - (e) pravni status društva, poput podataka o tome kada je društvo zatvoreno, izbrisano iz registra, likvidirano, prestalo, je li gospodarski aktivno ili neaktivno, kako je definirano nacionalnim pravom i ako su takvi podaci dostupni u nacionalnim registrima;
 - (f) djelatnost društva, ako je upisana u nacionalni registar;
 - (g) broj zaposlenika društva ako je podatak dostupan u financijskim izvješćima društva kako je propisano nacionalnim pravom;
 - (h) broj osoba koje je društvo trenutačno ovlastilo za zastupanje društva u odnosima s trećim stranama te u pravnim postupcima ili za sudjelovanje u upravljanju, nadzoru ili kontroli društva, kako je navedeno u članku 14. stavku (d);
 - (i) podaci o podružnicama koje je društvo otvorilo u drugoj državi članici, uključujući tvrtku, registracijski broj, EUID i državu članicu u čiji je registar podružnica upisana.

Države članice mogu i druge podatke učiniti besplatno dostupnima.”;

(10) Članak 22. mijenja se kako slijedi:

(a) stavku 4. dodaje se sljedeći podstavak:

„Komisija može uspostaviti i neobvezne pristupne točke sustavu povezivanja registara. Te pristupne točke činit će sustavi koje je razvila i kojima upravlja Komisija ili druge institucije, tijela, uredi ili agencije Europske unije u cilju obavljanja svojih administrativnih funkcija ili poštovanja odredbi prava EU-a. Komisija će bez nepotrebne odgode obavijestiti države članice o uspostavi takvih pristupnih točaka i o svim važnim promjenama u njihovu funkcioniranju.”;

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Pristup informacijama iz sustava povezivanja registara osigurava se putem portala i neobveznih pristupnih točaka koje su uspostavile države članice i Komisija.”;

(11) Članak 24. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) tehničke specifikacije kojima se utvrđuju načini razmjene informacija između registra društva i registra podružnice, kako je navedeno u članku 20., članku 28.a stavcima 4. i 6., članku 28.c, članku 30.a i članku 34.”;

(b) točka (n) zamjenjuje se sljedećim:

„(n) postupak i tehničke zahtjeve za povezivanje neobveznih pristupnih točaka s platformom iz članka 22.”;

(c) dodaje se sljedeća točka (o):

„(o) tehničke specifikacije za načine razmjene informacija među registrima kako je navedeno u članku 13.h”;

(12) U glavi I. poglavlju III. naslov odjeljka 2. zamjenjuje se sljedećim:

**„PRAVILA O UPISU U REGISTAR I OBJAVLJIVANJU KOJA SE PRIMJENJUJU NA
PODRUŽNICE DRUŠTAVA IZ DRUGIH DRŽAVA ČLANICA”;**

(13) U glavi I. poglavlju III. odjeljku 2. umeću se sljedeći članci 28.a, 28.b i 28.c:

„Članak 28.a

Upis podružnica u registar internetom

1. Države članice osiguravaju da se upis podružnice društva u registar u državi članici, koji je uređen pravom druge države članice, može u potpunosti provesti internetom bez potrebe za osobnim pojavljivanjem podnositelja zahtjeva ili njegova zastupnika pred bilo kojim nadležnim tijelom ili bilo kojoj osobom koja obrađuje zahtjev za upis, podložno odredbama iz članka 13.b stavka 4.
2. Države članice utvrđuju detaljna pravila za internetski upis poslovnica u registar, uključujući pravila o dokumentima i podacima koje je potrebno podnijeti nadležnom tijelu. U okviru tih pravila države članice osiguravaju da se upis u registar internetom može provesti podnošenjem podataka ili dokumenata u elektroničkom obliku, uključujući elektroničke preslike dokumenata i podataka iz članka 16.a stavka 4. ili upotrebom podataka ili dokumenata ranije podnesenih u registar.
3. Pravilima iz stavka 2. propisuje se najmanje sljedeće:
 - (a) postupak kojim se osigurava pravna sposobnost podnositelja zahtjeva i njegova ovlast za zastupanje društva;

- (b) sredstva kojima se provjerava identitet osobe ili osoba koje upisuju podružnicu u registar ili njihovih zastupnika.
4. Države članice mogu provjeriti podatke o društvu putem sustava povezivanja registara ako se radi o upisu u registar podružnice društva koje je osnovano u drugoj državi članici.
- Države članice ne mogu uvjetovati upis podružnice u registar internetom dobivanjem bilo kakve dozvole ili odobrenja prije dovršetka upisa podružnice u registar, osim ako je to neophodno za pravilnu kontrolu određenih djelatnosti utvrđenih nacionalnim pravom.
5. Države članice dovršavaju internetski upis podružnice u registar u roku od pet radnih dana od primitka svih potrebnih dokumenata i podataka koje zahtijeva nadležno tijelo ili, ako je primjenjivo, osoba ili tijelo koje je u okviru nacionalnog prava ovlašteno za podnošenje zahtjeva za upis u registar.
6. Nakon upisa u registar podružnice društva koje je osnovano prema propisima druge države članice, registar države članice u kojoj je podružnica upisana u registar o tome putem sustava povezivanja registara obavješćuje državu članicu u kojoj je društvo upisano u registar. Država članica u kojoj je društvo upisano u registar bez odgode potvrđuje primitak te obavijesti i pohranjuje podatak u svojem registru.

Članak 28.b

Podnošenje dokumenata u vezi s podružnicama putem interneta

Države članice osiguravaju da se dokumenti i podaci iz članka 30. ili njihove izmjene mogu podnijeti internetom u roku određenom propisima države članice u kojoj je podružnica osnovana. Države članice osiguravaju da se takvo podnošenje dokumenata može u potpunosti provesti internetom bez potrebe za osobnim pojavljivanjem podnositelja zahtjeva ili njegova zastupnika pred bilo kojim nadležnim tijelom ili bilo kojom osobom koja obrađuje podnošenje podataka internetom, podložno odredbama iz članka 13.b stavka 4.

Članak 28.c

Zatvaranje podružnica

Države članice osiguravaju da, nakon primitka dokumenata i podataka iz članka 30. stavka 1. točke (h), registar države članice u kojoj je upisana podružnica društva putem sustava povezivanja registara obavješćuje registar države članice u kojoj je društvo upisano o zatvaranju podružnice. Registar države članice društva potvrđuje primitak te obavijesti isto putem tog sustava te oba registra bez odgode pohranjuju taj podatak u svojim registrima.”;

- (14) Umeće se sljedeći članak 30.a:

„Članak 30.a

Izmjene dokumenata društva i podataka o društvu

1. Država članica u kojoj je društvo upisano u registar putem sustava povezivanja registara bez odgode obavješćuje državu članicu u kojoj je podružnica upisana u registar o podnesenim izmjenama u vezi sa sljedećim:
- (a) tvrtkom;
 - (b) sjedištem društva;
 - (c) registracijskim brojem društva u registru;

- (d) pravnim oblikom društva;
- (e) dokumentima i podacima iz članka 14. točaka (d) i (f).

Nakon primitka obavijesti iz stavka 1. ovog članka registar u kojem je podružnica upisana putem sustava povezivanja registara potvrđuje primitak te obavijesti i bez odgode osigurava ažuriranje dokumenata i podataka iz članka 30. stavka 1.”;

- (15) Članku 31. dodaje se sljedeći podstavak:

„Države članice mogu predvidjeti da se zahtjev za obveznim objavljivanjem računovodstvenih dokumenata iz članka 30. stavka 1. točke (g) smatra ispunjenim objavom u registru države članice u kojoj je društvo upisano u skladu s člankom 14. točkom (f).”;

- (16) Članak 43. briše se.

- (17) Članak 161. zamjenjuje se sljedećim:

*„Članak 161.
Zaštita podataka*

Obrada svih osobnih podataka koja se provodi u okviru ove Direktive podliježe odredbama Uredbe (EU) 2016/679.”;

- (18) Umeće se sljedeći članak 162.a:

*„Članak 162.a
Izmjene priloga*

Države članice bez odgode obavješćuju Komisiju o svim izmjenama vrsta društava kapitala utvrđenih njihovim nacionalnim propisima koje bi mogle utjecati na sadržaj priloga I., II. i II.A.

U takvom slučaju Komisija je ovlaštena delegiranim aktima u skladu s člankom 163. prilagoditi popis vrsta društava iz priloga I., II. i II.A u skladu s podacima iz stavka 1. ovog članka.”;

- (19) Članak 163. zamjenjuje se sljedećim:

*„Članak 163.
Izvršenje delegiranja ovlasti*

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 25. stavka 3. i članka 162.a dodjeljuje se Komisiji na neodređeno razdoblje počevši od [datum stupanja na snagu ove Direktive].
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 25. stavka 3. i članka 162.a. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija istodobno o njemu šalje obavijest Europskom parlamentu i Vijeću.

Delegirani akt donesen na temelju članka 25. stavka 3. i članka 162.a stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od tri mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za tri mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”;

- (20) U Prilogu I. dvadeset i sedma alineja zamjenjuje se sljedećim:

„— Švedska:
„publikt aktiebolag”;

- (21) U Prilogu II. dvadeset i sedma alineja zamjenjuje se sljedećim:

„— Švedska:
privat aktiebolag
„publikt aktiebolag”;

- (22) Umeće se Prilog II.A.

Članak 2. **Prenošenje**

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do[*Ured za publikacije: utvrditi datum = posljednji dan mjeseca 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu*]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Neovisno o prvom podstavku države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s člankom 16. stavkom 5. te člankom 19. stavkom 2. točkom (g) najkasnije do [*Ured za publikacije: utvrditi datum = posljednji dan mjeseca 60 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu*].

2. Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.
3. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3. **Izješćivanje i preispitivanje**

1. Komisija najkasnije pet godina nakon [*Ured za publikacije: unijeti datum završetka razdoblja za prenošenje ove Direktive*] provodi evaluaciju ove Direktive i podnosi izvješće o rezultatima Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru. Države članice Komisiji podnose podatke potrebne za izradu

izvješća, odnosno podatke o broju upisa u registar provedenih internetom i povezanim troškovima.

2. U izvješću Komisije među ostalim se ocjenjuje sljedeće:
 - (a) potreba za omogućavanjem upisa u registar koje je u potpunosti moguće obaviti putem interneta kad je riječ o vrstama društava navedenima u Prilogu I. i izvedivost tog postupka;
 - (b) potreba da države članice pružaju obrasce za sve vrste društava kapitala te potreba za pružanjem usklađenog obrasca u cijeloj Uniji koji će države članice upotrebljavati za sve vrste društava iz Priloga II.A i izvedivost tih postupaka;
 - (c) načini podnošenja dokumenata internetom i internetskog pristupa, uključujući upotrebu sučelja za programiranje aplikacija;
 - (d) potreba za pružanjem većeg broja besplatno dostupnih podataka, osim onih navedenih u članku 19. stavku 2. i za osiguravanjem neometanog pristupa tim podacima i izvedivost tih postupaka;
 - (e) potreba za daljnjom primjenom načela „samo jednom” i izvedivost te daljnje primjene.
3. Takvo izvješće prema potrebi može biti popraćeno prijedlozima za izmjenu Direktive (EU) 2017/1132.

Članak 4. **Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 5. **Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik